

Antwoord

van Gedeputeerde Staten

op vragen van

M. Çelik (DENK)
(d.d. 4 maart 2022)

Nummer
3828

Onderwerp
Stijgende gasprijzen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 2 maart j.l kwam een rapport van het Europees statistiekbureau Eurostat uit waarin stond dat de Europese gasprijs met 31,7% was gestegen gedurende de maand februari. Hierdoor behaalde het een nieuwe recordstand van 194 euro per megawattuur.

Omdat de situatie in Oekraïne zeer onvoorspelbaar is en de prijs mogelijk blijft doorstijgen, willen wij onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de Provincie om huishoudens in Zuid-Holland deels te ontzien van de lasten van deze stijgende gasprijzen. Hiervoor hebben wij een aantal vragen aan het college van gedeputeerde staten.

1. *Welke taak, rol en verantwoordelijkheden hebben de verschillende Bestuurslagen precies (gemeente, provincie en Rijk) rond elektra en gas?*

Antwoord

Er zijn verschillende wetten van toepassing: onder andere de warmtewet, de elektriciteitswet, de gaswet, de woningwet en nog vele anderen. Deze wetten (en aanpassingen daarvan) liggen allemaal binnen de verantwoordelijkheid van het Rijk. Over het algemeen heeft de provincie alleen wettelijke taken op het gebied van ruimtelijke ordening en wordt op andere terreinen gekozen voor een faciliterende rol als middenbestuur. Het Rijk is bezig om een herziening op te stellen van hun beleid rondom de herziening van de warmtewet, en er wordt een nieuwe Energiewet gemaakt als opvolger van de gaswet en de elektriciteitswet. Ook vanuit Europa verwachten wij de komende tijd nieuwe richtlijnen ten aanzien van isolatie van woningen en opwek van energie.

De gemeenten hebben de zogenoemde regisserende rol van de warmtetransitie in de gebouwde omgeving op zich genomen.

De provincie werkt samen met de gemeenten (en andere partners) aan de energietransitie, in de RESSen, ons omgevingsbeleid (de module energietransitie) en met subsidies voor zonne-energie die met name gericht zijn op het betrekken van onze inwoners en/of dubbel ruimtegebruik (zon op dak, waterbassins, etc.). Daarmee worden betaalbare alternatieven mogelijk en wordt de vraag naar gas verminderd.

2. *Welke middelen en/ of mogelijkheden heeft de provincie om de bewoners van Zuid-Holland deels te ontlasten van de plotseling stijgende gasprijzen in deze onzekere tijden?*

Antwoord

De provincie heeft geen wettelijke taken of bevoegdheden om in tijden van de plotseling stijgende gasprijzen bewoners te ontlasten. Voor sommige huishoudens is er een samenhang tussen de onbetaalbaar energierekening en beperkte inkomsten, waardoor zij prijseffecten moeilijker kunnen opvangen. Het bepalen van het minimuminkomen, de hoogte van de uitkeringen, toeslagen en de opbouw van inkomsten en andere belastingen is een Rijks aangelegenheid.

Wel kunnen wij een faciliterende en een verbindende rol tussen de verschillende overheidslagen, domeinen (sociaal en fysiek) andere partijen. Deze rol nemen wij op dit moment dan ook in. De provincie is geen partij bij de lokale prestatieafspraken tussen gemeenten en woningbouwcorporaties of afspraken tussen energieleveranciers en afnemers. De provincie is wel betrokken bij regionale prestatieafspraken, waar wij zullen verkennen of de deelnemers afspraken kunnen maken over energiebesparing/energieprestaties. Daarnaast kunnen wij gemeenten en hun uitvoeringpartners ondersteunen door mee te helpen effectieve aanpakken te ontwikkelen, deze aanpakken te delen en kennis uit te wisselen.

Wij hebben voor 2022 en voor 2023 300.000 euro beschikbaar gesteld om via het [programma inclusieve energietransitie](#) vijf deelnemende gemeenten te ondersteunen bij hun aanpakken in de wijk om energiearmoede tegen te gaan. Bij de voorjaarsnota wordt aan de provinciale staten voorgesteld om middelen te verschuiven naar het programma, zodat we onze aanpak kunnen intensiveren: bijdragen aan wijkaanpakken bij nogmaals vier gemeenten, en meer inzet op snelle kennisverspreiding. Wij pleiten in al deze projecten steeds voor zoveel mogelijk directe steun aan bewoners (niet voor het opnieuw uitvoeren van onderzoeken). Tegelijkertijd zien wij dat de worteling in een structurele leeromgeving, zorgt voor versnelling en betere verankering van succesvolle acties in beleid.

3. *Kunt u uw antwoord toelichten?*

Antwoord

Zie antwoord bij vraag 2.

4. *Kan de provincie op enigerwijs invloed uitoefenen op bedrijven, instellingen en instanties om de sterk oplopende gasprijzen te bevriezen en/ of een appél op hen te doen de prijzen minimaal te laten stijgen?*

Antwoord

Zoals hierboven toegelicht, heeft de provincie enkel een faciliterende rol. Behalve door kennisdeling en netwerkaanpak richting gemeenten, bedrijven en bewoners kunnen wij ook nog een rol spelen richting het Rijk. Ook daarbij gaat het om aandacht vragen voor praktische oplossingen en het delen van werkende voorbeelden.

Den Haag, 29 maart 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit